



## مدیریت یکپارچه مادرشهرها: از حکمروایی تا فراحکمروایی شهری

ابوالفضل مشکینی<sup>۱</sup>، هجت‌آه رحیمی<sup>۲</sup>

تهران - بزرگراه شهید گمنام - پل گیشا - دانشگاه تربیت مدرس - دانشکده علوم انسانی - گروه جغرافیا

Gmail: abolfazl.meshkini@gmail.com

### چکیده

مدیریت یکپارچه مادرشهرها و نواحی مادرشهری در سال‌های اخیر کانون توجه بسیاری از مباحث دانشگاهی و سیاستگذاری بوده است. این رویکرد گاه بر اساس الگوی حکمروایی سلسله‌مراتبی خواهان تسلط نهادهای برنامه‌ریزی دولتی بر سایر نهادهای مرتبط با تامین زیرساخت‌های حیاتی شهرها می‌باشد و زمانی با تاکید بر الگوی حکمروایی خودسازمن یافته بازتابی بر مشارکت جامعه مدنی، بازار و دولت در مدیریت شهرها تاکید دارد. مدیریت شهری در بسیاری از کشورهای جهان سوم بر مبنای پیروی از الگوهای پیش‌اندیشیده فوق و فارغ از نگرش بازتابی در جریان است. در حالی که هیچ یک از الگوهای حکمروایی کامل و جامع نمی‌باشند زیرا پیچیدگی زندگی اجتماعی امکان شناخت کامل را فراهم نمی‌سازد و هر چیزی که کامل نباشد با شکست روبرو خواهد شد. بر مبنای این چشم‌انداز در سال‌های اخیر مفهوم فراحکمروایی به عنوان بخش مکمل مفهوم حکمروایی در ادبیات مدیریت شهری متداول گردیده است که معتقد است در آینده مدیریت آینده شهرها موافق با پذیرش تنها یکی از الگوهای حکمروایی یعنی بازار، سلسله‌مراتب و یا شبکه‌ها نیست، بلکه همگام با همه این الگوها می‌باشد و هنر مدیریت شهری پذیرش تضادها و ترکیب کارآمد شیوه‌های متفاوت حکمروایی است. در فراحکمروایی کاربرد ارزش‌ها، هنجارها و اصول محوریت دارد که در واقع همان فرهنگ جاری در شهرها را شکل می‌دهند. موفقیت آتی مدیریت شهری به برنامه‌ریزی فرهنگی (رهایی از نگرش - های کالبدی) و از آن ره افزایش انعطاف‌پذیری مدیریت شهری وابستگی زیادی خواهد داشت تا امکان انتقال پویا و مستمر میان الگوهای مختلف حکمروایی شهری بر اساس یادگیری کنشی و تفکر بازتابی فراهم گردد.

واژه‌های کلیدی: مدیریت یکپارچه شهری، الگوهای حکمروایی، فراحکمروایی، فرهنگ

<sup>۱</sup>- استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری - دانشگاه تربیت مدرس

<sup>۲</sup>- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری - دانشگاه تهران



This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.  
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.  
This page will not be added after purchasing Win2PDF.